

«Heibel rond groene stroom. Het is nepstroom, wordt gezegd. Nu wordt die nog goedkoop verkocht, maar straks piept de consument wel anders, waarschuwen de criticasters, want de rekening gaat flink stijgen. Maar klopt dat?

door **Chris van Alem**

foto's **ANP**

roen is goed. Wie lpg rijdt is groen, wie bomen laat planten na een vliegreisje ook. En ook de consument die een scharrelkip verorbert is oké. Groen heeft een hoge aaibaarheidsfactor gekregen. Dat geldt niet meer voor groene stroom. Daar schieten de vonken van af nu de aanval is geopend op wat 'nepstroom' wordt genoemd.

We worden namelijk massaal bij de neus genomen door de energiebedrijven. Ze verkopen ons een illusie, in plaats van groene stroom.

Was getekend: Dorette Corbey, lid van het Europees Parlement voor de PvdA.

Vreemd genoeg wordt de aanval die ook via de rechterflank wordt ingezet (*TROS Radar*, Telegraaf) niet herkend. „Ongenuanceerd, ondoordacht”, zegt directeur Michiel Rexwinkel van energiebedrijf Greenchoice. „Volstrekt buiten de werkelijkheid”, meent Frans Münnichs van branchevereniging EnergieNed. En groenkampioen bij uitstek Greenpeace begrijpt er ook geen jota van.

Groene stroom is populair in Nederland. Eenderde van de huishoudens gebruikt het. Omdat de animo groot is en de binnenlandse productie van groene stroom klein (6713 gigawatt in 2007) moet tweederde (12.271 gigawatt) uit het buitenland gehaald worden.

Hoofdzakelijk uit Scandinavië waar windenergie en waterkracht in overvloed zijn. Met een Garantie van Oorsprong – populair gezegd een groencertificaat – verkoopt de opwekker de stroom aan de buitenlandse afnemer. Deze certificaten worden maar één keer verkocht. „Dubbel verkopen is uitgesloten”, zegt Gineke van Dijk, manager van Certiq in Arnhem dat de Garanties van Oorsprong registreert. „Wij accepteren alleen certificaten van landen die een vergelijkbaar systeem hebben als het onze. Dat zijn er maar zes of zeven in Europa.”

De Energiekamer van toezichthouder DTe controleert of de hoeveelheid groene stroom die het energiebedrijf importeert precies overeenkomt met de hoeveelheid die aan de klanten wordt geleverd. Afwijking wordt beboet. Tot nu toe is dat niet gebeurd.

Groene stroom heeft opeens het imago van 'nepstroom' gekregen.

Want zolang er goedkoop wordt geïmporteerd wordt in Nederland niet geïnvesteerd in nieuwe productie, zeggen de criticasters van het huidige systeem. De grote energiebedrijven bestrijden dat. Essent, met bijna 50 procent van alle groene stroom de grootste opwekker van duurzame energie in Nederland, steekt geld in verdere vergroening. Momenteel bouwt Essent een groot windpark in Groningen. Nuon zegt nauwelijks nog groene stroom te importeren en Eneco, dat nog vrijwel alles invoert, heeft grote investeringsplannen. „Dat hoeft niet per se in Nederland. Wij kijken waar we het best kunnen investeren en dat kan ook het buitenland zijn”, zegt woordvoerder Cor de Ruijter.

Eneco wil in 2012 20 procent van zijn productie groen hebben; in 2020 moet dat zelfs 70 procent zijn. Ook Nuon (België) en Essent (Duitsland) investeren in 'groen' over de grens. Domweg omdat vergunningen daar vaak sneller worden verleend of de wind er harder waait. „En omdat Nuon en Essent in die landen eigen leveringsbedrijven hebben”, zegt Michiel Rexwinkel, directeur van Greenchoice. Hij zegt dat productie van groene stroom een 'subsidiegedreven' markt is. „In Duitsland wordt gesubsidieerd, weliswaar minder dan in Nederland, maar met meer zekerheid. Dus wordt daar geïnvesteerd.

In Afrika word nul gesubsidieerd, dus wordt daar niet geïnvesteerd.”

Nederland heeft zijn subsidiestelsel vorig jaar omgegooid. Het vorige subsidiestelsel, kostte klauwen met geld. Sinds 2003 is bijna twee miljard euro uitbetaald, ook aan consumenten die geen energiebelasting hoefden te betalen als ze groene stroom verbruikten. Het weglekken van belastinggeld naar buitenlandse producenten – honderden miljoenen euro's waren daarmee gemoeid – is 2005 gestopt.

Dat zowel het producerende land als het afnemende land dezelfde duurzame energie in de statistieken opneemt, wordt niet als een groot probleem gezien. „ Dat is een tekortkoming die moet worden gerepareerd door Brussel, maar het is zeker niet frauduleus”, vindt Frans Münnichs van EnergieNed.

Greenpeace kan geen sporen van fraude ontkennen, maar wil wel van de dubbele boekhouding af. „ Dat groene stroom twee keer meetelt voor de doelstelling van duurzame energievoorziening, dat kan niet de bedoeling zijn”, meent André van der Vlugt van de milieuorganisatie.

De energiewereld zit absoluut niet te wachten op een Europese aanpak waarbij de huidige handel in groencertificaten wordt afgeschaft. Alleen duurzame stroom die helemaal nieuw wordt opgewekt – dus niet met bestaande installaties – die niet gesubsidieerd wordt en die bovenop de nationale duurzaamheidsdoelstelling komt, zou nog als groen mogen worden verkocht. „De consument die dan voor groen kiest zou daar dus extra voor moeten betalen. Wat je eerst als subsidie betaalde aan de producent, komt dan uit de zak van de consument”, zegt Rexwinkel.

Jos Cozijnsen uit Utrecht, onafhankelijk expert emissierechten, ziet geen heil in de Brusselse plannen. „Dat is schieten op een verkeerd doelwit.” Het zal hem worst wezen waar de groene stroom vandaan komt. „ Als ze het in Denemarken beter en goedkoper kunnen opwekken dan in Nederland, prima. Het gaat erom wat er totaal op het net wordt gezet.

De stroommarkt is Europees. Zolang stroom betaalbaar is en redelijk schoon maakt het mij niet uit waar het vandaan komt.”

